

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Variantă 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Tóth Árpád: Arany tó az égen

Örülni, örülni de jó volna
Lemenő nap aranytavának,
Mely szétömölt amott a lombok
Mögött az égen, s jobbra-balra
Ringatják fejüket a vén fák,
Beleegyező mozdulattal,
Bölcsen, halkan, hogy jól van, jól van,
Lemegy a nap, és így kell lenni,
Elhúnyni, elmerülni szépen,
Lemenő nap arany tavában
Elsüllyedni fekete csendben.
Ó, élet, élet... ülök itt a
Hegyoldali, új játszótéren,
A kisleányom karikázik,
Csattog a bot vígan és fürgén
Egy új, kis akaratos élet
Bátor s tudatlan ritmusára,
Szólnék utána, nem tudom mit:
Becéző szót, korholó intést?
Már ott nyargal az új játszótér
Távol sarkán, már nem is látom,
S vad érzés üt meg: látom-e újra?
Bús érzés üt meg: vagyok én még?
Elmúlt az arany tó az égről,
És egyszerre nagyon sötét lett.

(1928)

Forrás: Tóth Árpád összegyűjtött versei és versfordításai. Osiris Kiadó, 2000.259.

- a. Milyen összefüggéseket fedez fel a cím és a versszöveg között? 5 pont
- b. Hogyan mutatja be a tájat a lírai én? Figyeljen a tájelemekre, képi megjelenítésükre, stílusra! 5 pont
- c. Mi a szerepe a lírai én megszólalásainak a költeményben? 5 pont
- d. Mi jellemző a vers életfelfogására? 5 pont
- A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont
- Megjegyzés:** A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Jelenleg olyan helyen élek, hogy az erdőn át járhatok boltba, vagy a sziklás hegyoldalt útba ejtve egy másikba. Ez nem a vadon, hanem egy parkerdő, takarított utakkal, ösvényekkel, turistajelzésekkel, ahol az emberek kutyát sétáltatnak, futnak, szellőzködnek, és ha csendben járnak, megvan az esélyük, hogy vaddisznót, őzet, mókust vagy fakopáncsot lássanak. Egy ideje (a tudjukmi óta) érzékelhetően kiéleződött az emberek egymásra irányuló figyelme, egymás tudomásulvétele szinte tapintható. Mindenki potenciális veszélyforrás, tartani kell a távolságot. Amellett, hogy ez nyilván arra is érvényes, akit közel szeretnél tudni magadhoz, van ebben valami felszabadító. A szembejövők közt van, akin látszik, hogy fél, kihúzódik az út szélére, esetenként még hátat is fordít. Másokkal összemoszolygunk, miután megteremtődik a szemkontaktus, a „tudom, hogy te tudod, hogy én tudom, amit tudunk” cinkosságával. Aztán kis bénázás, ugyanarra az oldalra akarunk félreállni mindketten, pár másodperc tükörjáték, felszabadult nevetés, függöny.

Az egész erdő olyan, mint a Százholdas Pagony, megvannak a karakterek. Az ijedtükben nagyot ugró Malackák, akik aztán úgy tesznek, mintha csak tornásznának; a rosszálló tekintettel néző Fülesek, „ti csak szórakozzatok, úgysincs már sok hátra”; a mindent és mindenkit elsőprő Tigrisek, akiknek a testi kondíciójuk karbantartása nem ismer korlátozásokat; az okoskodó Baglyok, akik a napi híreket elemzik, grafikonokat értelmeznek egymásnak komótos sétájuk során; a Zsebibabájukat féltő Kangák; és a barátaiktól és üzletfeleiktől elszakíthatatlan Nyuszik, akik terveket szövögetnek a beköszönő gazdasági világválságra. Nem tudom, én melyikükhöz tartozom. És Róbert Gida hova tartozik? Formálhat-e jogot bárki arra, hogy emberként éljen, amikor körülötte mindenki egy állatmesében él?

(Láng Orsolya: *A gazdatest bekeríti házát*. In: latoblog.blog.hu)

- | | |
|---|---------|
| a. Nevezzen meg öt emberi magatartásformát a szöveg alapján! | 5 pont |
| b. Értelmezze a szöveg alapján a következő szavakat!
<i>potenciális, bénázás, függöny, komótos, parkerdő</i> | 5 pont |
| c. Írjon ki öt kulcsszót a szövegből! | 5 pont |
| d. Fejtse ki véleményét 10–15 mondatban arról, hogy lehet-e emberként élni a mai világban! | 10 pont |
| Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás | 5 pont |
- Megjegyzés:** A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A magányos ember magatartása az epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. Kármán József: *Fanni hagyományai*, Jókai Mór: *Az arany ember*, Móricz Zsigmond: *Sárarany* vagy más olvasott mű) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- | | |
|--|--------|
| a. a választott epikus alkotás műfaji sajátosságai | 5 pont |
| b. természet és ember viszonya | 5 pont |
| c. a magányos ember magatartása | 5 pont |
| d. motívumok és jelentései a mű világában | 5 pont |

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.